

Klaar met school, klaar voor de markt?

Rietveld Academie Eindexamententoonstelling biedt spektakel, maar ook veel ontoegankelijk, introvert werk

De eindexamenexpositie van de Rietveld presenteert een nieuwe generatie kunstenaars. Wie is er klaar voor een samenleving die steeds minder op kunst lijkt te wachten?

MARK MOORMAN

Christiaan Bakker (23) droomde er altijd van een speedboot te bezitten. En nu hij voor zijn eindexamenproject Architectonisch Vormgeven van de Gerrit Rietveld Academie stond, zag hij zijn kans schoon.

De speedboot staat opgesteld voor de hoofdingang van de Rietveld Academie, waar de komende dagen tweehonderd eindexamenkandidaten van de kunstopleiding hun afstudeerproject presenteren. 'De Eindexamententoonstelling is hét moment waarop alle facetten van het professioneel kunstenaarschap samen komen,' meldt de Rietveld op de website, maar na een rondgang van een middag mag worden geconstateerd dat de presentatie van het werk een, voorzichtig uitgedrukt, onderbelicht aspect is. Vergelijk dat eens met de voorbeeldige presentaties op de Film en Televisie Academie of de Amsterdamse Fotoacademie.

Maar daar heeft Christiaan geen last van. Hij heeft al vroeg een aanvraag gedaan voor de plek pal voor de ingang, een locatie waar je niemand heen hoeft te lokken. Hij heeft voor de enorme Yamaha buitenboordmotor een houten bak gebouwd, die gevuld met water en er de motor ingehangen. Gooi je de gashendel open dan ontstaat er even een enorme, luidruchtige fontein. Naast het waterwerk staat de speedboot, waarin Christiaan een kleine tribune heeft gebouwd. Het is de bedoeling dat men vanuit de boot naar de fontein kijkt. "Je koopt zo'n boot om gezien te worden," zegt Christiaan. "En nu draaien we de zaken om."

Voor de fotograaf wil hij de motor wel even opengooien. Gas, lawaai,

water, gelach en spektakel. Spektakel! Een schaars goed hier op de Rietveld, waar veel projecten een nogal introverte, ontoegankelijke indruk maken, soms meer een slecht uitgewerkte halve of gedateerde gedachte dan een krachtig statement. Vandaar dat Christiaan met zijn paardenkrachtenproject een bevrijdende indruk maakt. In het huidige klimaat is de toekomstvraag urgenter dan ooit. Wat gaat Christiaan eigenlijk doen? Voorlopig is hij van plan een vervolgopleiding te gaan doen.

Je komt overigens in de lichte 2011 genoeg kandidaten tegen waar helemaal niemand zich ongerust over hoeft te maken. Bij fotografie, geëxposeerd in de kelder van het oude academiegebouw, springt het rauwe werk van de Duitse fotografe Lotte Reimann eruit. De rauwheid wordt overigens onopzettelijk benadrukt doordat er op de eerste middag een sterke putlucht in de kelder hangt. Reimann combineert teksten en foto's om een leven met een rafelrandje weer te geven.

Dorian de Rijk ging maanden met een camera naar het ABN Amrokkantoor aan de Zuidas om portretten te maken van manlijke medewerkers. Elke ochtend stond ze daar om zeven uur mensen voor de camera te lokken: het levert videoportretten op van jongemannen die met hun bloeddorlopen ochtendogen en andere zorgvuldig geregistreerde onvolkomenheden ver verwijderd lijken van de *masters of the universe* waarvoor iedereen hen uitmaakt.

De Rijk draait de video in een nauwgezet ingericht zaaltje, waar helemaal niets aan het toeval is overgelaten. De ruimte is verduisterd op één raam na, dat een blik op de kantoorflat aan de overkant mogelijk maakt. Ze heeft niet een eenvoudig filmdoek opgehangen, maar een doek in een speciaal gelast metalen frame gespannen, dat mooi past bij het zware marmer dat als achtergrond van de gefilmde portretten dient. En de film kan worden bekeken vanuit een designbankje dat ze heeft bekleed met een krijt-

streekstof betrokken van sponsor Society Shop. Goed bedacht, goed uitgevoerd, waarbij het spektakel zit in de minutieuze aandacht voor details.

Alma Mathijssen (ex-medewerker van deze krant en inmiddels nationaal bekend als tafeldame bij *De wereld draait door*) studeert dit jaar ook af. Ze heeft een installatie gemaakt met de titel *06/02/2009 x 2*. Op zes februari 2009 liep ze een dag lang rond met een recorder om alle dialogen om haar heen vast te leggen en vervolgens als scenario uit te werken. Als schrijfoefening, maar twee jaar later werd het een afstudeerproject. Ze haalde alle mensen van die dag weer bij elkaar om hun eigen 'rol' van die dag, voor de camera, exact na te spelen. Vanuit verschillende standpunten werd de performance vastgelegd en het levert een intrigerend schouwspel op. Alma is geslaagd. En in september zal *Alles is Carmen* verschijnen, haar eerste roman bij De Bezige Bij.

Eindexamententoonstelling Rietveld Academie, t/m 10 juli, Frederik Roeskestraat 96.

info: gerritrietveldacademie.com

Over genoeg studenten hoeft niemand zich ongerust te maken

24 kunst & media

Songfestival 2011 open voor iedereen

Uwert Wilders is gek op De Droomvlucht

De Droomvlucht





Afstudeerder Christiaan Bakker heeft
zijn werk pal voor de ingang van de eindexamentoonstelling opgesteld: vanuit een speedboot kijken naar buitenboordmotorgeweld.

FOTO JEAN-PIERRE JANS